

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXVII. — Izdan in razposlan dne 24. maja 1899.

Vsebina: (Št. 86—92.) 86. Razglas, s katerim se objavlja, da se je nemška viša trgovinska šola v Polznju vpisala v spisek učilišč domače dežele, zenačenih gledé enoletne prostovoljske službe vélikim gimnazijam in vélikim realkam. — 87. Razglas o ustanovitvi podružnice pomožnega carinskega urada v Husiatynu na tamošnjem kolodvoru. — 88. Dopustilnica za lokalno železnico iz Kolina v Čerčany s krilom iz Rataj v Kácov. — 89. Dopustilnica za lokalno železnico Trzebinia—Siersza. — 90. Razglas o dopustilu mreže z električno silo obratovanih malih železničnih prog s pravilnim tirom v ozemlju kraljevega glavnega mesta Prage in sosednih občin. — 91. Razglas, da se je podaljšal rok za dogradbo lokalne železnice Heřman-Městec—Borohradek s krilom Hrochow-Teinic—Chrast vred. — 92. Razpis gledé mere zagotovila za pravilno vplačevanje bonifikacijskega povračila ob izvozu cukra v obratni dobi 1899/1900.

86.

Razglas ministrstva za deželno bran z dne 22. marca 1899. l.,

s katerim se objavlja, da se je nemška viša trgovinska šola v Polznju vpisala v spisek učilišč domače dežele, zenačenih gledé enoletne prostovoljske službe vélikim gimnazijam in vélikim realkam.

Na podstavi §. 25 brambnega zakona se v porazumu z udeleženiimi ministrstvi nemška viša trgovinska šola v Polznju, obstoječa iz enega pripravljalnega razreda in treh letnikov, imajoča pravico javnosti, enači gledé dokazovanja znanstvene sposobnosti za enoletno prostovoljsko službo vélikim gimnazijam in vélikim realkam.

S tem se dopolnjuje priloga II a k §. 64 v vojnih predpisih I. delu, objavljenih z ukazom ministrstva za deželno bran z dne 15. aprila 1889. l. (drž. zak. št. 45).

Welsersheimb s. r.

87.

Razglas finančnega ministrstva z dne 28. aprila 1899. l.

o ustanovitvi podružnice pomožnega carinskega urada v Husiatynu na tamošnjem kolodvoru.

Na kolodvoru v Husiatynu v Galiciji se je ustanovila podružnica pomožnega carinskega urada I. razreda v Husiatynu, ki je že začela svoje poslovanje.

Kaizl s. r.

88.

Dopustilnica z dne 10. maja 1899. l.

za lokalno železnico iz Kolina v Čerčany s krilom iz Rataj v Kácov.

Na podstavi Najvišega pooblastila dodeljujem v porazumu z udeleženiimi ministrstvi generalu kavalerije v. p., tajnemu svetniku Leopoldu grofu

Šternberku po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od Kolina čez Bečvarý, Uhliřske Janovice in Rataje v Čerčany, s krilom od Rataj v Kácov.

§. 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesionar v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omejenjene ugodnosti.

§. 2.

Koncesionar je dolžen, gradnjo dopuščene železnice začeti precej po dobljenem dovolilu za gradnjo, dokončati jo najdalje v dveh letih računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bode držal gorenjega roka za gradnjo, in pa da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj da koncesionar zagotovilo, položivši 10.000 goldinarjev varščine v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se smé izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesionarju pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarju tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministrstvu za železnice, in pa po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne

16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, kateri se dajo morebiti v bodoče.

Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izda ministrstvo za železnice.

§. 5.

Koncesionarju se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredi delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjeve.

Izdaja prednostnih obligacij je izključena.

Koncesionarju pa se daje pravica, da izda prednostne delnice, ki imajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanovi državna uprava.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, predno nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših let, se ne sme odmerjati z več nego s štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, vštevši nabavo vozil, in pa za dotacijo pričuvnega zaklada, katerega določi državna uprava, in se izkažejo, kakor gre, prišteví interkalarne obresti, ki se res izplačajo med grajanjem, in kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, ne smejo postavljati v račun nikakoršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravnici glavnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 6.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife odpravlja osebe in reči se bo v tem oziru in pa glede polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera bodo vsaki čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila veljajo tudi za deželno brambo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce in žandarje, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kedar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in prigledne zbore.

Koncesijonar je dolžen pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsaki čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l., o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakikrat veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, in pa vsakikrat veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarja moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdado po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakonu, zadobé za koncesijonarja veljavnost, kakor hitro se mu priznanijo uradoma.

Te dolžnosti ima koncesijonar samo v toliko, v kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na drugotnost teh prog in na olajšila, dodeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesijonar je dolžen, oddajaje službe po zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) se ozirati na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne, finančne straže i. e.) naj enako veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči gledé vojaških prevozov.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na (90) devetdeset let, računeč od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v §. 2. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, v kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti po zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, vodi država za račun koncesijonarja in koncesijonar naj upravi državnih železnic povrne stroške, ki ji res nastanejo vsled tega obratovanja. Način, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesijonarjem.

§. 10.

Koncesijonar ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državni upravi na njeno zahtevanje vsaki čas dopuščati skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to tako, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno cdškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsaki čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom, od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

Če bi se železnica odkupila po preteku časne davčne prostosti, določene v §. 1., tedaj je

z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, katere zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta davek z dokladami vred preračunati po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od doneska.

K tako najdenemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131., lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih doneskov.

Po zmislu spredaj stojećih določil najdeni poprečni čisti donos je potem koncesionarju kot odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kedar bi po določilih v odstavku 1. najdeni poprečni čisti donos ne oziraje se na tam omenjeni pribitek, ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega letnini, ki je potrebna za pogojeno obrestovanje in razdolžbo hipotekarnega zajma, vsprejetega v nabavo novcev pri deželni banki kraljevine češke s poroštvom te kraljevine, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delnične glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da izplačuje država spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti in da povrne koncesionarju rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

3. Državi se pridržuje pravica prevzeti, da plača sama kadarkoli mesto koncesionarja pod 2) omenjeni, v nabavo novcev za dopuščeno železnico vzprejeti hipotečni zajem v znesku, v času odkupa po odobrenem razdolžnem črtežu še neplačanem; v tem slučaju je odkupno rento, ki jo je plačati, skržiti za potrebščino v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmove glavnice, in pa, ako je tako, za kvoto, ustrezajočo tej potrebščini, pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavek 1 prišteti poprečnemu donosu.

4. Državi se pridržuje dalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki

jih je plačati koncesionarju po določilih sprednjih točk, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice, računa je obresti od obresti, po štiri od sto na leto, diskontovane vrednosti teh plačil, — samo ob sebi umevno odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavka 1 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 4 brez daljnjega odplate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki z odobrilom državne uprave vzprejetega zajma obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, všteti tudi vozila, gradivne zaloge in blagajniške zaloge, dovlačnice, ki so morda last koncesionarja, in družbina postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričneve zaklade, v kolikor niso bili ti že določili primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

6. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa, ki se naj zgodi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V ti izjavi se določijo:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, kateri morajo bodisi kot pritiklina železniškega podjetja bodisi kot povračilo državnih terjatev ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1 do 4) s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

7. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka prodaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, katere segajo čez mejo rednega opravljenega obrata ali provzročujejo trajno obremenitev.

8. Koncesijonar je dolžen poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesijonar ne izpolnil te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolila koncesionarja in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pak mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in druge dolgove.

9. Država si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 6) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki pridejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonar je dolžen dati državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njegove strani.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštévši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so morda lastnina koncesionarja, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade v obsegu, povedanem v §. 11., odstavku 5.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§. 11.), obdrži koncesijonar last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imel po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je koncesijonar zgradil ali pridobil sam po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesionarja, kakorkoli se ji vzvidi primerno, prigledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, omenjena v §. 5, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v vélike zbore, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotno zakonom, dopustilo ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi precej odločilo ministrstva za železnice, katero naj se da brez odloga in veže družbo.

§. 14.

Državna uprava si nadalje pridržuje pravico, da se smé, ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Witteck s. r.

89.

Dopustilnica z dne 10. maja
1899. l.

za lokalno železnico Trzebinia—Siersza.

Na podstavi Najvišega pooblastila dodeljujem v porazumu z udeleženi ministru delniški družbi „Lokalna železnica Trzebinia—Skawce“ po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz 1895. l.) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo privzemši in primerno prenapravivši obstoječo dovlačnico Trzebinia—Siersza kot lokalno železnico s pravnimi tirom napraviti od Trzebinie v Sierszo:

§. 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, se dodeljujejo koncesionarki v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz 1. 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 2.

Družba je dolžna začeti gradnjo dopuščene železnice precej po dobljenem dovolilu za gradnjo, dokončati jo najdalje v enem letu, računeč od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bode držala gorenjega roka za gradnjo, in pa da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj da družba na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje družbi pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje družbi tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih

bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Sicer pa je smatrati v uvodu oznamenjeno lokalno železnico Trzebinia—Siersza za celokupno sestavino podjetja lokalne železnice Trzebinia—Skawce, ki je predmet dopustilnice z dne 20. marca 1897. l. (drž. zak. št. 85), in naj veljajo naredbe te dopustilnice, toda izvzemši določila, obsežena tam v §§. 1 do 3, veljavna zgolj za zadnje imenovano lokalno železnico, za obe omenjeni železnični progi kakor za enotno podjetje in to tako-le:

I. Določila v §§. 4 do vštévši 10, in pa 13 in 14 naj veljajo z mero,

1. da ima družba dolžnost, poskrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železnično podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi, kakor pri blagajnici imenovane zveze,

2. da mine dopustilna doba za lokalno železnico Trzebinia—Siersza in pa za lokalno železnico Trzebinia—Skawce z 19. dnem marca 1897. l.

II. Namesto določil v §§. 11 in 12 zgoraj oznamenjene dopustilnice, ki se s tem razveljavljajo, stopijo nastopna določila:

1. Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeni železnici, ko bosta dodelani in v obrat dejani, odkupiti vsaki čas po nastopnih določilih:

a) Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti donosi, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom, od tega se odbijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

Če bi se železnica odkupila po preteku v §. 1 te dopustilnice, oziroma v §. 1 dopustilnice z dne 20. marca 1897. l. (drž. zak. št. 85) ustanovljenečasne davčne prostosti, tedaj je z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, katere zadenejo odkupljeno železniško podjetje, pri izračunu letnih čistih donosov ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka

prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131., lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih donosov.

Poprečni čisti donos, preračunjen po zmislu sprednjih določil, je plačevati potem družbi kot odškodnino za odkup železnic v še ostali dobi dopustilnega trajanja v polletnih obrokih dne 30. junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

b) Ko bi se pak železnici odkupili pred preteklim sedmim obratnim letom lokalne železnice Trzebinia—Skawce, ali kadar bi po določilih v odstavku a) najdeni poprečni čisti donos brez tam navedenega pribitka ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak tisti letnini, ki je potrebna za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilom državne uprave vzprejetega zajma, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delne glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnic, v tem, da država plača spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in dne 31. decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne družbi rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

c) Državi se pridržuje pravica prevzeti, da plača sama kadarkoli mesto družbe v nabavo novcev za dopuščeni železnici vzprejete zajme v znesku, v času odkupa po odobrenem razdolžnem črtežu še nepoplačanem; v tem slučaju je odkupno rento, ki jo je plačati, skržiti za potrebsčino v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmove glavnice, in pa, ako je tako, za kvoto, ustrezajočo tej potrebsčini, pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavek a) prišteti poprečnemu donosu.

d) Državi se pridržuje dalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati družbi, plačati glavnico, enako znesku glavniške računčč obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti teh plačil, seveda odbivši pribitek, ki je morda v zmislu določil odstavek a) obsežen v teh plačilih.

Ako se odloči država plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, ka-

kor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, ki so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

e) Po odkupu železnic in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino predpisano v odstavkih a) do d) brez daljne odplate v bremen čisto oziroma samo še z neplačanimi ostanki zajmov, vsprejetih z odobrilom državne uprave, obremenjeno last in v užitek dopuščenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, všteti tudi vozila, gradivne in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe, in postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako niso bili ti že namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

f) Sklep državne uprave o izvrševanju državne pravice odkupa, ki se naj zgodi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V ti izjavi se določi:

α) čas, od katerega se opravi odkup;

β) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki morajo kot pritklina železniškega podjetja ali v povračilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;

γ) znesek odkupnine (odstavki a do d), ki jo plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave začasno ovedene odkupne cene s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

g) Državna uprava si pridržuje pravico, postaviti ob enem z vročbo odkupne izjave posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stanje imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, katere segajo čez mejo rednega opravičnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

h) Družba je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja vzeti v fizično posest oznamene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bodeta odkupljeni železnici obratovali za račun države, in potemakem bodo vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pak mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnic do zgoranjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in druge dolgove.

i) Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (odstavek f) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, kateri preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna dati državni upravi na njeno zahtevo na razpolago pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z nje strani.

2. Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščenih železnic in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, všteti vožila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so morda last družbe, in postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade v obsegu, povedanem pod št. 1, odstavek e.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupita železnici, obdrži družba last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je družba sezdala ali pridobila sama po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso priklina železnice.

Wittek s. r.

90.

Razglas ministrstva za železnice z dne 10. maja 1899. l.

o dopustilu mreže z električno silo obratovanih malih železničnih prog s pravilnim tirom v ozemlju kraljevega glavnega mesta Prage in sosednih občin.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določilih zakona o železnicah nižega reda z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), v porazumu z udeleženi c. kr. ministri in s c. in kr. državnim vojnim ministrom po pogojih in načinih, ustanovljenih bliže v nastopnem, občini kraljevega glavnega mesta Prage dodelilo zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat mreže z električno silo obratovanih malih železnic s pravilnim tirom, ki jo bo napraviti, privzemši in primerno izpremenivši doslej ne za lokalne ali male železnice dopuščene proge praške pocestne železnice, ki jih pridobi ta občina.

Dopuščena železnična mreža obsega nastopne proge:

1. Od Purkynjevega trga v mesto Kraljevi vinogradi skozi Palackega cesto v Vršovice, potem ob železniškem nasipu c. kr. državnih železnic v Nusle in od tam skozi Soběslavovo in Neklanovo ulico in skozi Višehradsko cesto na Karlovo namestje v Pragi, s krilom k Palackega mostu;

2. od Chotkove ulice skozi Oujezdsko in Karmelitansko ulico, potem na eni strani skozi Tomažovo ulico čez Valdštýnsko namestje in Valdštýnsko ulico, na drugi strani skozi Letensko ulico k nasadam na Letné, potem po Voltavi skozi Bělskega ulico, Voltavsko, Rohanovo in plinarenisko ulico k električni osrednji postaji v Holešovicah;

3. od križanja okrožne železnice Praga—Žižkov—Kraljevi vinogradi s Črnokostelecko erarno cesto po tej cesti do pokopališč mesta Kraljevi vinogradi;

4. od invalidnice v Karlinu skozi Kraljevsko cesto, čez Jožefovo namestje, Příkop, skozi Ovočno ulico, Ferdinandovo cesto, Chotkovo ulico, Kinského in Švarcenbersko cesto k zapadnemu kolodvoru v Smíchovu;

5. od Jezdecke ulice v Pragi skozi „Dlažděno ulico“, Jindřišsko cesto, Vodičkovu ulico, Myslikovo in Naplavno ulico, čez Palackého nabrežje in skozi Palackého cesto do Kinského ceste v Smíchovu;

6. od Malostranskega nameštja skozi Mostecko ulico, čez Karlov most, Křiževnicko namestje, skozi Křiževnicko ulico, Platneřsko ulico čez Malo in Veliko staromestno namestje, skozi Celetno ulico, Hybernsko ulico, Husovo cesto in Chelčiskega ulico do Nekvasove ulice v Žižkovu;

7. od Čelakovskega ulice v mestu Kraljevi vinogradi skozi Šafařkovo in Havličkovo cesto, skrzibransko ulico čez Vaclavsko namestje do Ovočne ulice;

8. od Narodnega divadla čez Nabrežje v Křiževnicko ulico;

9. od Jožefovega nameštja skozi Eliščino cesto čez most cesarja Franca Jožefa in skozi Bělskega cesto do Stromovke k tamošnji restavraciji.

Pocestne železnice, katere je kakor celokupne sestavine privzeti v dopuščeno železnično mrežo, se priznavajo za male železnice in naj, razveljavši dotične dopustilne razpise, odslej zanje veljajo določila §§. 1 do všteti 6 tega razglasa z mero, da se smejo te proge do časa, ko se povsem prenamešče do električni obrat, obratovati s konji.

§. 1.

Za dopuščene železnične proge se mestni občini praški kakor koncesijonarki dodeljujejo finančne ugodnosti, navedene v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.).

Doba v členu V., lit. d) zgoranjega zakona omenjenih oprostilo od davka se ustanavlja na 25 let, računa se od današnjega dne, z merilom, da postane oprostilo od davka za proge, ki so navedene v uvodu pod št. 4 do všteti 9, veljavno še-le tedaj, ko se oddadō po izvršeni izpremēbi električnemu obratu.

Glede kolkovnine od voznice za osebe naj velja določilo v členu XX., odstavku drugem spredaj navedenega zakona.

§. 2.

Koncesijonarka je dolžna začeti gradnjo zgoraj oznamenjenih železničnih prog precej, jih dokončati najpozneje v dveh letih, računa se od današnjega dne, ter izročiti dodelane železnice javnemu prometu in pa vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, odmerjeno do 12. januarja 1897 l.

Da se bo držala zgoranjega roka za gradnjo, naj koncesijonarka na zahtevo državne uprave da zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdela dopuščene železnične proge, se dodeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je koncesijonarki dodeliti tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

V kolikor bi se v napravo dopuščenih železničnih prog rabile javne ceste, ki niso v upravi mestne občine praške, naj koncesijonarka dobi privolilo tistih, ki so dolžni vzdrževati té ceste, oziroma tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dajati privolilo v rabo ceste.

§. 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščenih železničnih prog držati vsebine te dopustilnice in pa tehniških dopustilnih pogojev, ki jih postavi ministrstvo za železnice, pa tudi semkaj meréčih zakonov in ukazov, zlasti zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), v kolikor so ti po določenih v odstavku B zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) uporabni za male železnice, potem zakonov in ukazov, kateri se morebiti dadō v bodoče, naposled pa še tega, kar ukažejo v zakoniti pristojnosti ministrstvo za železnice in sicer poklicana oblastva.

§. 6.

Sicer naj za vse spredaj oznamenjene proge, ki so celokupne sestavine od občine kraljevega glavnega mesta Prage nameravane razširjene mreže električnih malih železnic, veljajo določila §§. 6 do 15 v razglasu c. kr. ministrstva za železnice z dne 12. januarja 1897. l. (drž. zak. št. 37) toda

z merilom, da ima koncesijonarka sedaj gledé vseh, njej doslej dopuščenih malih železničnih prog dolžnost:

- a) plačati stroške z uredbo in obratom zadevnih prog pogojenih naprav, da se zagotovi nemoten obrat državnih telegrafskih in telefonskih vódov, obstoječih že v času dopustila teh prog, zlasti tudi stroške eventualne preložitve teh vódov, dalje
- b) poskrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in njihove družine in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železnično podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko, kakor pri blagajnici imenovane zveze; končno
- c) na zahtevo c. kr. ministrstva za železnice podati pravočasno statistične izkaze, potrebne za sestavo letne železniške statistike.

Wittek s. r.

91.

Razglas ministrstva za železnice z dne 12. maja 1899. l.,

da se je podaljšal rok za dogradbo lokalne železnice Heřman-Městec—Borohradek s krilom Hrochow-Teinic—Chrast vred.

Na podstavi Najvišega pooblastila se je v §. 2 dopustilnice z dne 26. maja 1897. l. (drž. zak.

št. 138) gledé lokalne železnice Heřman-Městec-Borohradek s krilom od Hrochow-Teinica v Chrast, ustanovljeni rok za dogradbo in začetek obrata imenovane lokalne železnice s krilom vred podaljšal do 31. avgusta 1899. l.

Wittek s. r.

92.

Razpis finančnega ministrstva z dne 20. maja 1899. l.

gledé mere zagotovila za pravilno v plačevanje bonifikacijskega povračila ob izvozu cukra v obratni dobi 1999/1900.

V porazumu s kraljevim ogrskim finančnim ministrstvom se na podstavi §. 3 cukrarinskega zakona z dne 20. junija 1888. l. (drž. zak. št. 97) določa zagotovilo za pravilno vplačevanje bonifikacijskega povračila, ki ga bo morda plačati, v cikrotvorni dobi 1899/1900 za vsako narejališče cukra vrste, označene v §. 1, št. 1^c cukrarinskega zakona, začasno s 430 odstotki (430‰) tistega zneska, katerega je moralo to narejališče kot izvozno bonifikacijsko povračilo gledé izvoza cukra plačevati v narejeni dobi 1897/98.

Zagotovitni znesek, ki se je na ta način izmeril, je tako okrožiti, da se zvišajo zneski pod 50 gl. na 50 gl., zneski čez 50 gl. na 100 gl.

Za tista narejališča cukra, ki v narejni dobi 1897/98 še niso bila v obratu, se določa dotično zagotovilo z 22.000 gl. (dvaindvajsettisoč goldinarjev) za vsako.

Kaizl s. r.